

Uudenmaan ELY-keskus

Viite: UUDELY/2275/2022

Lausunto synteettistä metaania tuottavan laitoksen rakentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / Vantaan Energia Oy

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa Vantaan Energia Oy:n synteettistä metaania tuottavan laitoksen rakentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto on pyydetty 29.9.2022 mennessä. Vantaan kaupunki antaa seuraavan lausunnon synteettisen metaanin tuotantolaitosta koskevasta arviointiselostuksesta:

Synteettistä metaania tuottavan laitoksen rakentamista suunnitellaan alueelle, joka on voimassa olevassa yleiskaavassa 2007 yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Myös uudessa yleiskaavassa 2020 (hyväksytty KV 25.1.2021, ei vielä voimassa) alue on yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET). Hankealueen halki kulkee myös maanalainen pohjois–eteläsuuntainen raideliikenteen tunneliosuus (satamarata).

Alueella on voimassa asemakaava nro 002175 (KV 18.11.2013), jossa hankealue on nyt suojaviheraluetta (EV). Vantaan kaupunki on käynnistänyt hankealueelle asemakaavan muutoksen laadinnan (kaava nro 002503), jossa Pitkäsuontie 2 lumenvastaanottoaikan länsiosan käyttötarkoitus muutettaisiin polttoaineiden jakeluasemaa (n. 800 k-m²) ja Pitkäsuontie 13 suojaviheralueen käyttötarkoitus hiilineutraalia synteettistä kaasua tuottavaa sähköpolttoainelaitosta (P2G) varten. Asemakaavamuutoksessa huomioidaan myös Pitkäsuontien itäosan mahdollinen oikaiseminen ja siirtäminen Porvoonväylän pohjoisreunaan.

Hankkeen toteuttamisen ei arvioida olevan ristiriidassa alueen nykyisen maankäytön kanssa, sillä hankkeen aiheuttamat muutokset sijoittuvat keskelle jätehuoltoon, energiantuotantoon ja kiertotalouteen liittyvien toimintojen aluetta. Pikemminkin toimintojen keskittäminen mahdollistaa toimintojen synergiaetuja, kun jätevoimalan hiilidioksidiä, vettä ja höyryä hyödynnetään tuotantoprosessissa ja toisaalta alueella käyvät raskaan liikenteen ajoneuvot voisivat tankata tuotettua synteettistä metaania.

Hankkeen avulla arvioidaan voitavan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 96 % nykytilaan verrattuna (CO₂-talteenotto huomioitu). Hankkeen ilmastovaikutukset onkin arvioitu myönteisiksi ja merkittävän suuriksi. Kaupunki katsookin, että hanke on yksi tärkeä askel kohti vähähiilistä ja irtautumista fossiilisista polttoaineista, ja auttaa myös Vantaan kaupunkia hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa vuoteen 2030 mennessä.

Hankkeella arvioidaan olevan välillisesti myönteisiä vaikutuksia myös liikenteen päästöihin ja sitä kautta pääkaupunkiseudun ilmanlaatuun. Hankkeen myötä fossiilisen dieselin käyttöä voidaan

korvata synteettisellä kaasulla, jolloin dieselin poltosta aiheutuvat lähipäästöt (NO_x, SO_x, hiukkaset) vähenevät, mikä osaltaan parantaa keräily- ja bussireittien alueiden ilmanlaatua.

Merkittävimpiä rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia ovat raskas liikenne, melu ja tärinä, sekä pölyäminen. Rakennustöistä aiheutuvat vaikutukset on arvioitu hankkeesta laadittujen suunnitelmien ja muista vastaavista hankkeista saatujen kokemusten pohjalta sekä vuorovaikutuksen yhteydessä saadun palautteen perusteella. Rakentamisesta aiheutuvan pölyämisen arvioidaan jäävän vähäiseksi ja rajoittuvan laitosalueelle, kun rakennusvaiheen suunnittelussa otetaan huomioon pölyämisen ehkäisy.

Tehdyn meluselvityksen perusteella merkittävimpiä negatiivisia vaikutuksia hankkeesta arvioidaan syntyvän rakentamisen aktiivisimman louhintavaiheen aikana. Louhintaräjäytykset voivat aiheuttaa tärinään lähimpiin asuinrakennukseen (noin 300 metriä), joissa tärinä voi olla havaittavaa, mutta ei häiritsevän voimakasta.

Sähkölaitteiden toiminta ei nosta päiväajan keskiäänitasoja laitoksen ympäristössä, mutta yöllä laitos voi nostaa teollisuusmelun osuutta laitoksen eteläpuolella, mutta arvion mukaan muutos ei ole merkittävä.

Laitoksen merkittävimpiä onnettomuusriskejä on tarkasteltu ns. HAZID-riskianalyysissä, ja merkittävimmät riskit seurauksineen, todennäköisyyksineen ja varautumistoimenpiteineen on esitetty selkeästi erillisenä liitteenä. Pahimmat seuraukset kohdistuisivat laitosalueelle ja siellä työskenteleville. Vantaan kaupunki korostaa, että jatkosuunnittelussa riskien minimoinnin tulee jatkosuunnittelussa olla tärkeässä roolissa, ja tarkentuvilla onnettomuusskenaariolla tulee varmistaa, että laitoksen toiminnalla ei ole vaikutuksia Porvoonväylän eteläpuolisten asuinalueiden kehittämismahdollisuuksiin.

Sähkölaitteiden rakentaminen hävittää hankealueen kohdalla sijaitsevan metsäsaarekkeen. Merkittävyydeltään vaikutus on kuitenkin arvioitu vähän tai kohtalaisen kielteiseksi, koska alue on pieni, eikä sen luontoarvot luontoselvitysten perusteella ole merkittäviä. Alueen laho-kaviosammaleesiintymän tuhoutumisen ei arvioida vaarantavan lajin säilymistä Vantaalla taikka koko pääkaupunkiseudulla, koska parempia esiintymiä on muualla niin paljon.

Kaupunki katsoo, että painotukset arvioinnissa ovat olleet oikeansuuntaisia, ja hankkeen YVA-arviointi antaa hyvän pohjan jatkosuunnittelulle.

VANTAA KAUPUNGINHALLITUS